7/3208 218-3-

T.C.
ÇEVRE BAKANLIĞI
Finansman Dairesi Başkanlığı

05 OCAK 2001

SAYI : B 19 0 FDB 0 17 00 03- 8821/79
KONU:

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 20.12.2000 tarih ve 8234 sayılı yazınız.

Tokat Milletvekili Sayın M. Ergün DAĞCIOĞLU'nun Bakanlığımıza iletiği 7-3208-8191 sayılı soru önergesiyle, Bakanlığımıza iletilen sorulara ilişkin cevaplar aşağıdaki gibidir.

SORU 1- Turhal Şeker Fabrikası bugünkü şartlarda herhangi bir çevre ve hava kirliliğine neden olmakta mıdır? Varsa konuyla ilgili olarak acilen Bakanlığınız tarafından alınmış bir tedbir var mıdır? Geleceğe yönelik olarak da sorunun ortadan kaldırılması noktasında bir çabanız, projeniz ya da herhangi bir uygulamanız bulunmakta mıdır?

CEVAP: Hava kirliliği temel olarak, konut ve işyerlerinde ısınma amaçlı, endüstri tesislerinde enerji eldesi amaçlı yakıt kullanımı , motorlu araç egzozlarından ve toz emisyonuna neden olan kırma, eleme, boyutlandırma gibi faaliyetler sonucunda ortaya çıkmaktadır. Bu kaynakların oluşturduğu hava kirliliği, coğrafik konum, plansız kentleşme ve meteorolojik faktörlerden etkilenmektedir.

Hava kirlenmesine neden olan gaz kirleticilerden en önemlileri Kükürt dioksitler (SO_2), Karbon monoksit (CO), Hidrokarbonlar (HC), Hidrojen sülfür (H_2S), Azot oksitler (NOx), Ozon ve diğer oksitleyicilerdir. İnsan faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan kirleticiler yakma tesislerinden, ulaşım vasıtalarından ve sanayi kuruluşlarından kaynaklanır.

Tokat ilinde hava kirliliği ölçümleri İl Halk sağlığı Laboratuarları tarafından yapılmaktadır. Bu ölçümler SO_2 (kükürt dioksit) ve PM (partikül madde) parametreleri bazındadır. Ölçüm sonuçları 24 saatlik ortalamalar olarak verilmektedir.

Ölçülen Kirletici Madde	**DÖNEM**	
	1998-1999 Kış Dönemi	**1999-2000 Kış Dönemi**
SO_2 (Kükürt Dioksit)	90 $\mu g/m^3$	103 $\mu g/m^3$
PM (Partikül Madde)	69$\mu g/m^3$	82 $\mu g/m^3$

2000-2001 kış döneminde ise Ekim ayında SO_2 değeri 34,5μg/m^3 iken PM değeri 19 μg/m^3 olarak belirlenmiş, Kasım ayında SO_2 değeri 99μg/m^3, PM değeri de 84 μg/m^3 olarak ölçülmüştür.

Şeker Fabrikaları,kullanılan yakma sistemi ve yakıt cinsine bağlı olarak bacalarından atmosfere verilen yanma gazları (SO_2, NOx, CO) ve toz emisyonları ile hava kirliliğini olumsuz yönde etkilemektedir. Bununla birlikte gerekli tedbirlerin alınmaması durumunda koku kirliliği de çevre kirliliğinin farklı bir boyutunu oluşturmaktadır.

Bakanlığımızca, Turhal Şeker Fabrikasının hava kalitesine olan etkileri ve Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği kapsamında emisyon izni alınmasına yönelik sürdürülen çalışmalara ilişkin bilgiler , Tokat Valiliğinden ivedi kaydıyla istenmiş olup konu tarafımızca takip edilecektir.

SORU 2- Bakanlığınız Çevre Kirliliğini Önleme Fonu'ndan 2000 yılında ülke çapında mahalli idarelere yapılan araç-gereç ve proje yardımları tutarı ne olmuştur? Yıl sonu itibari ile bu kapsamda dağıtılan araç ve yapılan proje yardımı sayısı nedir? Söz konusu dağıtımdan mahsup olduğu Siyası Partilere göre kaç adet Belediye istifade edebilmiştir.

CEVAP: Bakanlığımız Çevre Kirliliğini Önleme Fonu 2000 Mali Yılı Bütçesinde; öncelikle deprem bölgesindeki Belediyeler olmak üzere 82 adet araç ve gereç yardımı ve 471 adet proje için toplam 5 trilyon TL. yardım sağlanmıştır. 2000 yılı içerisinde yalnızca Plan Bütçe Komisyon üyelerine kendi ödeneklerinden, belirledikleri yerlere araç tahsisi yapılmış olup, ayrıca araç alımı yapılmamıştır.

SORU 3- Bu çerçevede 2000 yılı itibariyle Tokat ilimizde hangi Belediye ye ve ne kadar araç yardımı yapılabilmiştir? Bu yardımların toplam tutarı nedir? 1999 yılında 3 adet Tokat Belediyemize 2 si ağaçlandırma biriside kanalizasyon projesi olmak üzere ancak toplam 5 milyar liralık yardım yapılabilmişti. 2000 yılında proje yardımları bazında bu durum ne olmuştur?

CEVAP: Bakanlığımız Çevre Kirliliğini Önleme Fonu'ndan Tokat Merkez ve İlçelere bağlı Belediyelere 3 adet şasi kamyon yardımı yapılmış ayrıca, 4 adet proje yardımı, 1 adet sisleme cihazı, 2 adet üst ekipman yapımında kullanılmak üzere toplam 28.800.000.000.-TL. yardım yapılmıştır.

SORU 4- Hale Tokat ili Belediyelerimizin Bakanlığınızca karşılanamayan araç-gereç ve bekleyen altyapı projesi kaç adettir.? Bu taleplerin siyası partilere göre dağılımı yapıldığında nasıl bir manzara ortaya çıkmaktadır?

CEVAP: Tokat iline ait Belediyelerden 15 adet proje talebinde bulunulmuş bunun 7 adet projeye yardım yapılmıştır. Belediyelerden 2000 yılı içerisinde 12 adet araç ve gereç talebinde bulunulmuş olup, 3 adet araç gereç yardımı yapılmıştır.

SORU 5- Bakanlık olarak araç dağılımında öncelikleriniz nelerdir? Hangi tür projelere ve hangi kriterler çerçevesinde yardım yapılmaktadır? Taleplerin karşılanmasında Belediyelerin mensup olduğu siyasi partinin, iktidar ya da muhalefete mensup olmasının etkisi olmakta mıdır?

7/3208 2256

CEVAP: Bakanlığımız Çevre Kirliliğini Önleme Fonu'ndan Belediye Başkanlıklarına yapılan yardımlarda; Belediyelerin talepleri, belde nüfusu, çevre öncelikleri, turizm alt yapısı, Bakanlığımızdan bu güne kadar yapılan yardım miktarı, Belediyelerin mevcut çevre hizmetlerinde kullandıkları araç parkı gibi kriterler dikkate alınarak ayni ve nakti yardımlar buna göre yapılmakta olup, dere ıslahı, kanalizasyon, çevre düzenlemesi, ağaçlandırma vb. projelere yardım yapılmaktadır.

SORU 6- Bakanlığınızın 2001 yılı bütçesi ve iş programına göre Tokat ili için düşünülen yeni bir yatırım var mıdır? Bu hizmetler için ne kadar ödenek verilmesi planlanmıştır ve yıl sonu itibariyle işin gerçekleşme nispeti ne olacaktır?

CEVAP: Bakanlığımız Çevre Kirliliğini Önleme Fonu'nda 2001 yılı ödeneklerimizin Maliye Bakanlığı ve Hazinece serbest bırakılmasına müteakip, Tokat ilinde talepte bulunulan çevre yönünden uygun projelere destek sağlanılacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Fevzi AYTEKİN
Çevre Bakanı